БАРЛЫҚ ЕЛДЕРДІҢ ПРОЛЕТАРЛАРЫ, БІРІГІҢДЕР!

# ЛЕНИН ТУЫ

ҚКП СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ және ҚКП ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 183 (9245) | 1953 жылғы 12 сентябрь Сенбі | Шығуына 34 жыл жеке саны 20 тыйын.

*Совет Одағы мен Корей Халық-Демократиялық Республикасы халықтарының арасындағы мызғымас достық жасасын! Бүкіл дүние жүзінің халықтарының достығы мен ынтымағы нығая берсін!*

## Халық қажетін тыңғылықты өтеу — ең басты міндет

Совет халқы Коммунистік партияның басшылығымен елімізде коммунизм құрудың ұлы міндеттерін ойдағыдай жүзеге асыруда. Халық шаруашылығын күшті қарқынмен өркендету негізінде біздің елімізде еңбекшілердің әл-ауқат және мәдени дәрежесі барған сайын жақсарып келеді. Коммунистік партияның халық мүддесінен басқа мүддесі жоқ. Міне, сондықтан да біздің партиямыз жұмысшылардың, колхозшылардың, интеллигенцияның, барлық совет еңбекшілерінің мәдени және тұрмыс дәрежесін онан сайын жақсарта беруді, халықтың қажетін барынша толық қанағаттандыруды ең басты міндет етіп қойып отыр.

Еңбекшілердің әл-ауқат дәрежесін онан сайын жақсарта беруге үздіксіз қамқорлық көрсете отырып, партиямыз бен үкіметіміз жеңіл және тамақ өнеркәсібін тез өркендетуге қажетті жағдайдың бәрін жасауда. Партиямыз бен үкіметіміз таяудағы екі- үш жыл ішінде азық- түлік және өнеркәсіп товарларының молшылығын жасауға, әрбір қалада, әрбір селолық, ауданда еңбекшілердің не керек товарының бәрін сатып алуына жетісу міндетін алға қойып отыр.

Бүкіл еліміздегі сияқты, облысымыздың жеңіл және тамақ өнеркәсіп орындары алдында да азық- түлік пен өнеркәсіп товарлары молшылығын жасауда аса күрделі міндеттер тұр. Олар еңбек өнімділігін барынша арттырып, халықтың өскелең талабына сай товарларды көптеп шығаруға, оның сапасын батыл жақсартуға тиіс. Облысымызда отандық маңдай алды техникамен жабдықталған ет, нан комбинаттары, киім-кешек тігетін, аяқкиім шығаратын фабрикалар, артельдер, май, былғары өндіретін заводтар және басқа да кәсіпорындары бар. Мұндай кәсіпорындары коллективтерінің бірсыпырасы өнімді көп шығару, оның сапасын жақсарту жолында қажырлы еңбек етуде. Олар үстіміздегі жылғы өндірістік тапсырмаларды мерзімінен бұрын орындау жөнінде көтеріңкі міндеттемелер алып, оны мінсіз жүзеге асыруға барлық күш- жігерін жұмсап келеді.

Жеңіл және тамақ өнеркәсіп орындары партия ұйымдарының негізгі міндеті—осы өндірістік өрлеуді бастап, оны алға апара білу болып табылады. Көпшілік тұтынатын товарларды көп шығарумен қатар, олардың еңбекшілердің қалағанындай сапалы, әдемі болуына да баса көңіл бөлу міндетін алға қойып отырғанда, мұндай кемшіліктерге бұдан әрі төзуге тіпті болмайды.

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіруді ұлғайту —тамақ және жеңіл өнеркәсіпті жедел өркендетудің ең маңызды шарттарының бірі. Осы мақсатпен партиямыз бен үкіметіміз ауыл шаруашылығын онан әрі өркендетуге бағытталған бірқатар шаралар белгілеп, жүзеге асыруда. Жеке шаруашылықтардан алынатын міндетті тапсырмалар мөлшерін кеміту, ауылшаруашылық салықтарын шамамен екі есеге дейін азайту және салық салу жүйесін өзгерту — міне, мұның барлығы колхозшы шаруалардың әл- ауқат дәрежесін онан сайын жақсартуға бағытталған. Ауыл шаруашылығы өнімдерін дайындау және сатып алу бағаларын көтеру колхоздар мен колхозшылардың ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіруде, әсресе, картоп, овощь өндіруді ұлғайтуда, қоғамдық мал басын көбейтіп, оның өнімділігін онан сайын арттыруда ынталылығын бұрынғыдан да күшейте түседі. Міне, мұның бәрі партиямыз бен үкіметіміздің колхозшы шаруалардың керектерін барынша толық қанағаттандыруға, олардың тұрмыс жағдайын онан сайын жақсартуға бағытталған қамқорлығының айқын сипаттамасы болып табылады.

Мұндай қамқорлыққа бүкіл еліміздің ауыл шаруашылығы еңбекшілері сияқты, облысымыздың колхозшылары да мол өнім жолындағы күресті күшейтумен, астықты мол дайындаумен, картоп, овощь өндіруді ұлғайтумен жауап беруде. Облысымыздың бірсыпыра алдыңғы қатарлы колхоздары бітік егінді ысырапсыз жиынап, астық тапсыру жоспарын мерзімінен бұрын орындап шықты. Келесі жылдың егісіне қажетті тұқым қорын толық құйып алды.

Партия мен үкімет товар айналымын кеңінен өрістетуге, мемлекеттік, кооперативтік және колхоз саудасын жақсартуға ерекше назар аударуда. Бұл жергілікті партия ұйымдарынан совет саудасы мәселесімен күнбе- күн және жете шұғылдануды талап етеді. Облыстың партия ұйымдары сауда жұмысына басшылықты соңғы кезде біраз жақсарта түсті. Алайда, облыстың сауда орындарының жұмысы әлі де еңбекшілердің тұтыну дәрежесін тыңғылықты өтеуге лайықты болмай келеді. Сауда орындары дүкендерде, сол сияқты, асханаларда еңбекшілерге аса қажетті азық-түлік және өнеркәсіп товарларының

## Корей Халық-Демократиялық Республикасы

### *Үкмет делегациясының Москваға келуі*

10 сентябрьде Москваға Совет Үкметінің шақыруы бойынша Корей Халық-Демократиялық Республикасының Үкмет делегациясы келді. Делегацияны Корей Халық- Демократиялық Республикасының Министрлер Кабинетінің Председателі Ким Ир Сен бастап келді.

Делегацияның құрамына мыналар кіреді: Кореяның Еңбек партиясының Орталық Комитеті Председателінің Орынбасары Пак Ден Ай, Министрлер Кабинеті Председателінің Орынбасары Тен Ир Лен, Сыртқы істер министрі Нам Ир, Мемлекеттік жоспарлау комиссиясының председателі Тен Дюн Тхяк, Темір жолдар министрі Ким Хэ Иль.

Ярославль вокзалында келгендерді ССРО Министрлер Советінің Председателінің Бірінші Орынбасары және ССРО Сыртқы Істер Министрі В. М. Молотов, ССРО Министрлер Советі Председателінің Бірінші Орынбасары және ССРО Қорғаныс министрі Н. А. Булганин, ССРО Министрлерінің орынбасарлары А. А. Громыко, С. А. Борисов, Москва Советінің председателі М. А. Яснов, Москва қаласының коменданты генерал-майор И. С. Колесников, ССРО Сыртқы Істер Министрлігінің Қиыр Шығыс бөлімінің меңгерушісі Н. Т. Федоренко, ССРО Сыртқы Істер Министрлігінің Протокол бөлімінің меңгерушісі Д. А. Жуков, сонымен қатар, ССРО Сыртқы Істер Министрлігінің жауапты қызметкерлері қарсы алды.

Келгендерді, сонымен қатар, Корей Халық-Демократиялық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі Лим Хэ, елшіліктің басқа мүшелерімен бірге, Венгер Халық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі А. Складан, Қытай Халық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі Чжан Вэнь-тянь, Румын Халық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі М. Даля, Поляк Халық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі В. Левиковский, Чехословак Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі Я. Вошаглик, Герман Демократиялық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі Р. Аппельт, Албан Халық Республикасының Төтенше және Полномочиелі Елшісі М. Прифти, Монгол Халық Республикасының Уақытша Елшісі Н. Лувсанчултэм, Болгар

## Жаңалық әдістерді батыл қолдану—еңбек өнімділігін арттырудың кепілі

### Металл өңдеудің озат әдістерін енгізу туралы

Қаланың өнеркәсіп орындарында еңбек өнімділігін едәуір арттыруға мүмкіндік беретін металды шапшаң кесу әдістерін қолдану жөнінде бірқатар жұмыстар істелді. Өнеркәсіп орындары бұл жаңа әдісті қолдану арқылы еңбек өнімділігін арттырып, металды тез және сапалы өңдеуге, отын мен материалдарды үнемдеп жұмсауға жетісуде.

Шағын двигательдер заводында 47 станок металды шапшаң әдіспен кеседі. Бұдан завод жылына орта есеппен 39 мың сом үнем табады. Мұнда металды шапшаң кесу әдісі негізінен фрезер участогінде енгізілген. Катерді фрезерлік станокте өңдегенде жылдамдық 88 метр- минутқа, блок головкасын өңдегенде жылдамдық 220 метр- минутқа жетіп жүр. Бұл жөнінде фрезеровщиктер Денисов, Кондратов жолдастар жақсы нәтижелерге ие болып келеді. Осы сияқты токарьлар участогінде де маховиктерді өңдеуде шапшаң кесу әдісі қолданылуда. Мұнда кесу жылдамдығы 356 метр- минутқа дейін жетіп отыр. Ал, жөндеу- механикалық цехының токарі Химич металл кесудің жылдамдығын 700 метр- минутқа дейін жеткізді.

Алайда, бұл заводта металды кесудің шапшаңдығы әлі де болса төмен. Заводта металл кесудің жылдамдығын бұдан да гөрі жоғарылатуға, оны қазіргіден әлде қайда кең көлемде енгізуге толық мүмкіншілік бар. Ең негізгі кемшіліктің бірі — технологиялық процестерде кесу ережелерінің тағайындалмауы болып отыр. Соның салдарынан шапшаң әдісті қолданғанға дейінгі жылдамдықтың қандай екенін, оны енгізгеннен кейінгі жылдамдықтың қаншаға жеткенін айыру қиын болып жүр. Металды шапшаң кесу әдісін өндіріске кеңінен енгізуге бөгет болып отырған негізгі бір себеп мынау: заводта қажетті кескіштер жеткіліксіз және оларды бір орталықта қайрау ұйымдастырылмаған. Құрал- сайман цехындағы анодтық қайрау станогі кескіштерді қайрауға пайдаланылмай келеді. Сөйтіп, кескіштер қолмен қайралады, бұл кескіштердің қайралу сапасына керісінше әсер етуде.

Паровоз деповында өткен жылы металды ... рып, завод жұмысшылары кескіштің құрылысына бірқатар өзгерістер енгізді. Токарьлар Петров, Потехин жолдастар металды қалың кесуді меңгеріп алды. Бұлар кескіштің берілімін 1,5—2 миллиметрге, қалыңдығын 2 миллиметрге, оның бір минуттегі айналымын 700—800-ге жеткізді. Мұндай жағдайда еңбек өнімділігі үш есеге дейін артады.

Паровоз деповында да жекелеген токарьлар металды қалың кесу әдісін өндірісте толық қолдануға болатынын, оның жақсы нәтиже беретінін іс жүзінде дәлелдеп отыр. Мысалы, токарьлар Марков және Тихий жолдастар металды қалың кесуді өндірісте ойдағыдай қолданып келеді. Редуктордың валын қайрауда Тихий кескіштің алымын 2,5 миллиметрге және оның қалыңдығын 2 миллиметрге жеткізді. Бұл машинаның жұмыс уақытын бірнеше есе қысқартуға мүмкіндік берді.

Металды қалың кесу әдісінің қолданылуы депода әлі нашар. Оның негізгі себебі —қатты қосындылардан жасалған арнаулы кескіштің жеткіліксіз болуында. Депо басшылары мұндай кемшіліктерді тез түзетіп, металды қалың кесу әдісін толық енгізу жөнінде тыңғылықты жұмыс істеулері керек.

Металды қалың кесу әдісін өндірісте қолдануды кейінге қалдырып келе жатқан басқа да бірнеше өнеркәсіп орындары бар. Солардың бірі —Киров атындағы завод. Завод басшылары металл өңдеуде еңбек өнімділігін арттырудың, шығарылатын өнімнің сапасын жақсартудың бұл сияқты озат әдісін қолдануға мән бермей отыр. Заводта металды қалың кесу әдісін енгізу жөнінде осы уақытқа дейін ешқандай жұмыс жүргізілмеуі, міне, осыны көрсетеді. Бұл сияқты, озат әдістерді қолдануға мән бермеу заводта металл өңдеудің қымбатқа түсуіне әкеліп соғуда.

Кәсіпорындарының токарьлары металды комплексті кесуді де меңгеруде. Мәселен, паровоз деповының токарі Мухатдинов бөлшектерді өңдеуде шпиндельдің айналымының санын бір минут ішінде 600-ге, кесу қалыңдығын 16 миллиметрге, кескіштің берілімін 2 миллиметрге жеткізді. Мухат-

### ЖАРТЫЛАЙ АВТОМАТ

Жуырда қаладағы С. М. Киров атындағы заводтың үшінші цехында Борис Винокуровтың фрезер станогіне арнап жасаған жартылай автоматына сынау болды. Бұл жартылай автомат әртүрлі мөлшердегі винт шлицтерін фрезерлеуге пайдаланылады. Ол винт шлицтерін қолмен фрезерлеу қолданылып жүрген заводтар үшін өте бағалы құрал.

Өзінің құрылысы жағынан автомат өте жабайы. Мұны әрбір өнеркәсіп орны жасап шығара алады. Онда фрезерленетін шлицті автоматтық жолмен станокке өңдеуге әкелетін диска бар. Станокты іске қосқанда ол фрезерленетін винттермен бірге дүркін-дүркін айналып тұрады. Автоматтың өзі фрезер станогінің берілім валигі арқылы қозғалысқа келіп отырады.

Винокуров жолдас жартылай автоматты жасап шығару үшін біржарым жылдай еңбек етті. Іздену процесінде сәтсіздіктерде кездесті. Алғашқыда шлицті өңдеу кезінде фрезер дұрыс қозғалысқа келмеді. Бұл кемшілікті жою үшін Винокуров фрезер головкасын жаңадан жасады да, фрезердің жұмыс істеуін жақсартты. Ал, екіншісінде дисканың айналымы дұрыс болмай шықты. Ол дисканың құрылыстарына біраз өзгерістер енгізіп, оны дұрыс жұмыс істейтін етті. Тек осыдан кейін ғана жартылай автомат өндіріске пайдалануға жарап, сыннан өтті. Қазір жартылай автомат өндірісте қолданылып, жақсы нәтиже беруде.

Жартылай автоматты жасап шығарғанға дейін заводта винттерді қырлап, тегістеу жұмыстары негізінен қолмен атқарылатын еді. Бұл жұмысты 5 адам екі станокпен кезектесіп атқарады. Әрбір жұмысшы өзінің сменасында 4-5 мың ғана винт өңдейтін-ді. Мұның өзі үлкен қиындыққа түсіп, еңбекті көп керек ететін еді.

Осы заводтың жұмысшысы Борис Винокуров жасап шығарған жартылай автомат орнатылған станокпен бір сменада 12 мың винтті қырлап өңдеуге болады. Жартылай автоматты қолдану бұл жұмыстан бірнеше адамды босатуға мүмкіндік берді. Аталған жартылай автоматты қолданудан завод жылына орта есеппен 20 мың сомдай қаржы үнемдейді.

Бұл күндері Винокуров жолдас жартылай автоматты бұдан да гөрі жетілдіру

лықты өтеу дегеніміз —халыққа күнбе-күн керек болатын азық-түлік және өнеркәсіп товарларын түр- түрі бойынша көп, сонымен бірге, оларды барынша сапалы өндіру.

Жасыратыны жоқ, қаланың кейбір өнеркәсіп орындарында көпшілік тұтынатын товарлардың шығарылуы еңбекшілердің керектерін өтеуге мүлде сай емес. Бұған қаладағы Париж Коммунасы атындағы аяқкиім фабрикасын мысалға алуға болады. Мұнда соңғы жылдарда аяқкиім шығарудың тағайындалған өндірістік жоспары орындалмай келеді. Оның үстіне фабрикада шығарылып жүрген өнімнің сапасы төмен, аяқкиімдерден көп ақау кездеседі. Мұның себебі неде? Оның себебі—фабриканың партия ұйымы еңбек өнімділігін арттырып, өнімнің сапасын жақсарту, өндірістік жоспарды барлық көрсеткіштер бойынша толық орындау, шығарылатын аяқкиімнің тұтынушының қажетін өтеуге сай болуы жөнінде жеткілікті қамқорлық жасамайды.

«Комсомолка» тігін фабрикасында шығарылған өнім де еңбекшілердің өсіп отырған тұтынушылық тілегін қанағаттандыра алмай отыр. Мұнда үстіміздегі жылдың бірінші жартысында өндірістік жоспар орындалмады. Фабрика еңбекшілерге аса қажетті киімдерді көп кем берді. Мұнда, әсресе, товарларды түр- түрімен шығару мүлде кейін қалуда. Фабрика өнімнің белгілі бір түрлерін ғана беріп, халыққа аса қажетті өнімдерді өте аз шығарады. Мысалы, фабрика өткен жартыжылдықта әйел көйлектерін шығару жоспарын 78 процент, қыз балалар көйлектерін шығару жоспарын 87 процент ғана орындады. Мұндай өте қажет бұйымның орнына, фабрика киімдердің басқа түрлерін ретсіз көп шығарды. Осы сияқты, фабрика шығарған киімдердің бірсыпырасы сапасы, әдемілігі төмен болғандықтан магазиндерде ұзақ уақыт бойы өтпей тұрады. Бұл көбіне фабрика басшыларының еңбекшілердің қажетін ескермеуінен және сауда орындарымен жеткілікті байланыс жасамауынан болып отырған жағдай. Фабрика басшылары, оның партия, комсомол, кәсіподақ ұйымдары көпшілік тұтынатын өнім шығаруда мұндай кемшіліктерге қашанға дейін төзе бермек?

Бұл кемшілік қаладағы және селолық аудандардағы басқа да бірнеше кәсіпшілік артельдеріне де тән. Партиямыз бен үкіметіміз халық тұтынатын товарларды шығаруды ұлғайту, барлық еңбекшілердің керектерін барынша толық қанағаттандыру үнемі болуына жетісе алмай отыр. Міне, сондықтан да еңбекшілер керек товарларын мезгілімен сатып ала алмайды. Әсресе, қала дүкендері мен асханаларында көпшілік тұтынатын товарлардың түр-түрі өте кем. Екінші жағынан, бұл жағдай товар айналымы жоспарының қанағаттанғысыз орындалуына әкеліп соғып жүр.

Халықтың әл-ауқат дәрежесін онан сайын арттыра беруде тұрғын үйлер құрылысын, еңбекшілерге дәрігерлік қамтуды жақсартудың, мектеп және балалар мекемелері жүйесін ұлғайтудың зор маңызы бар. Біздің елімізде халықтың ден саулығын сақтауға аса зор қамқорлық жасалуда. Бұл мақсатқа кәзір қаржы соғысқа дейінгіден екі есе артық жұмсалып отыр. Әсресе, тұрғын үйлер құрылысына көп қаржы бөлінді. Бірақ, тұрғын үй құрылысына қаржының жеткілікті бөлінгеніне қарамастан, тұрғын үйлер құрылысының қарқыны біздің облысымызда тым баяу жүргізілуде. Мәселен, қалалық тұрғын үй басқармасы быйыл 20 тұрғын үйді күрделі жөндеуден өткізуге тиісті еді. Бірақ, бұл жұмыс әлі күнге аяқталған жоқ. Жоғарыдағы күрделі жөндеуден өтуге тиісті үйлердің осы күнге дейін бірде- біреуі пайдалануға берілмеген. Партия ұйымдары құрылыс ұйымдарының жұмысына тыңғылықты бақылау жасалуын қамтамасыз етіп, тұрғын үй салу және жөндеу жөніндегі тапсырмалардың сөзсіз орындалуына жетісуге тиіс.

Халық тұтынатын товарлар өндірісін ұлғайту, совет саудасын кеңінен өрістету, тұрғын үйлер салу және жөндеу, еңбекшілерге дәрігерлік қамтуды жақсарту жөнінде партия мен үкмет белгілеген шаралардың табысты орындалуы көбінесе партия, совет ұйымдарының жұмысына тікелей байланысты. Олар қала және ауыл-село еңбекшілерінің үздіксіз өсіп отырған мәдени және тұрмыстық қажеттерін толық қанағаттандыруға жете қамқорлық жасап отыруға міндетті. Халық тұтынатын товарлар шығару жоспары белгіленген мөлшерде, түр-түрі бойынша орындала ма, олардың сапасы жақсы ма, дүкендерде еңбекшілерге керекті азық- түлік және өнеркәсіп товарлары бар ма, тұрғын үйлер құрылысының жайы қалай, көпшілік тұтынатын өнім шығаратын және оның қажетін қанағаттандыратын басқа да мекемелердің, кәсіпорындарының жұмысы қалай —міне, осылардың бәрі жергілікті партия, совет ұйымдарының үнемі жете назар аударатын мәселелері.

## Облыс колхоздары мен совхоздарында егін жыйнау мен астық дайындаудың барысы туралы

**Осы жылғы 10 сентябрьдегі мәлімет**

(Жоспардың орындалу проценті)

| Аудандар | Жыйналған егін | Мемлекетке тапсырылған астық | Аудандар | Жыйналған егін | Мемлекетке тапсырылған астық |
|---|---|---|---|---|---|
| Петропавл | 79,8 | 98,1 | Совет | 62,4 | 72,6 |
| Соколов | 71,7 | 53,1 | Мамлют | 62,4 | 69,1 |
| Конюхов | 71,0 | 69,8 | Октябрь | 62,1 | 72,5 |
| Приешім | 70,9 | 66,5 | Булаев | 60,2 | 53,7 |
| Ленин | 69,0 | 55,9 | | | |
| Полудень | 69,0 | 69,1 | | | |
| Преснов | 62,9 | 57,2 | Совхоздар бойынша | 89,9 | 117,4 |

В. Велков, Вьетнам Демократиялық Республикасының Уақытша Елшісі Нгуэн Дык Куй қарсы алды.

Қарсы алу кезінде құрметті қарауыл қойылып, Корей Халық- Демократиялық Республикасы мен Совет Одағының Мемлекеттік Гимндері орындалды.

Вокзал Корей Халық- Демократиялық Республикасы мен Совет Одағының Мемлекеттік жалауларымен безендірілді.

ССРО Сыртқы Істер Министрлігінің Протокол бөлімі меңгерушісінің орынбасары В. В. Пастоев делегацияны шекарада қарсы алып, Москваға дейін ертіп келді.

(СОТА).

## БЫЙЫЛҒЫ ҚЫЗЫЛШАНЫҢ ҚАНТЫ

ЖАМБЫЛ. (ҚазТАГ). Жамбыл қант комбинаты быйылғы қызылшаны өңдеуге кірісті.

Кәсіпорынның коллективі жоспардан тыс кемінде 17 мың центнер жоғары сапалы өнім шығарып, өзіндік құнын кемітуге міндеттенді. Комбинатта еңбекті көп керек ететін жұмыстар механикаландырылған. Шикізат өңдеу жұмысы сағаттық график бойынша жүргізілуде.

ды шапшаң кесу әдісі кеңінен қолданылған еді. Техникалық бюро, депо басшылары металл кесудің шапшаң әдісін меңгеріп, қолдану жөнінде жаңашылдарға үздіксіз көмек көрсетіп отырды. Бірақ соңғы уақытта жұмыстың бұл участогіне басшылық нашарлап кетті.

Вагон- жөндеу депосында 110 адам металды жылдам әдіспен кеседі. Алайда, деподa бұл озат әдістің қолданылуы өз дәрежесінде деп айтуға болмайды. Мұнда депо басшылары, оның техникалық бөлімі шапшаң жұмыс істеуге көшу мақсатында станоктарды жаңартумен жеткіліксіз шұғылданып отыр.

Орта Волга станок жасау заводының токарі В. Колесовтың бастамасы бойынша қаланың таңдаулы станокшылары металды қалың жону әдісін батыл қолдануда. Шағын двигательдер заводының механикалық және құрал- сайман цехтарында металды қалың жону әдісін енгізу жөнінде комплексті бригадалар ұйымдастырылды. Құрал- сайман цехында металл жонындысын үнтақтайтын кескіштер жасалды, ол жақсы нәтиже берді. Колесовтың әдісін творчестволықпен қолдана отырдинов кескіштің берілімі мен кесу қалыңдығын тығыз ұштастырып, ұлғайтуда. Болттарды өңдеу кезінде ол кескіштің берілімін 0,25 миллиметрден 1,7 миллиметрге дейін, кесу қалыңдығын 5 миллиметрден 9 миллиметрге дейін ұлғайтты. Ал, еңбек өнімділігі 6 есе артты. Мұндай әдісті әрбір өнеркәсіп орнында қолдануға толық мүмкіншілік бар. Бірақ, не пайда, бұл әдіс те өнеркәсіп орындарында әлі күнге кеңінен қолданылмай келеді.

Өнеркәсіп орындарының басшылары және партия, комсомол, кәсіподақ ұйымдары металл өңдеудің озат әдістерін қолдануда өндіріс жаңашылдарына күнбе-күн көмек көрсетуге, оған мән бермеушілікті дереу жоюға тиіс. Сөйтіп, металл кесуде еңбек өнімділігін еселеп арттырып, бұл жөнінде тағайындалған өндірістік тапсырмаларды толық және артығымен орындап отыруға жетісулері керек. Бұған біздің өнеркәсіп орындарымыздың күш- мүмкіншіліктері жеткілікті.

**М. ГРЕЧКОСЕЕВ,**

**ҚКП Петропавл қалалық комитетінің өнеркәсіп және транспорт бөлімінің меңгерушісі.**

**А. УАҚПАЕВ.**

## Творчестволық ынтымақ

Петропавлдың өнеркәсіп орындарының жұмысшылары, инженерлері мен техниктері өндіріс процестерін жетілдіруге барған сайын кеңінен қатысуда. Өнеркәсіп орындарында жаңашылдардың саны үнемі көбейіп келеді. Быйыл жарты жылдың ішінде ғана рационализаторлық бюроларға бүкіл өткен жыл бойына түскен ұсыныстардай ұсыныс түсті.

Шағын двигательдер заводында өндіріс процестерін жетілдіруге 100-ге жуық жұмысшылар мен инженер-техник қызметкерлері қатысады. Үстіміздегі жылы механикалық цехтың мастері Крупский жолдас 7 бағалы рационализаторлық ұсыныс енгізді. Заводта бағалы ұсыныс енгізгендердің бірі—аталған цехтың токарі Манапов жолдас. Ол име вал жасау жүйесінде бірнеше станокті қамту жөнінде ұсыныс енгізді. Бұл ұсыныстан завод жыл сайын кем дегенде 12 мың сом пайда табады.

**А.ЖҰНЫСБЕКОВ.**

# Орта цифрдың көлеңкесінде

Ленин ауданы облысымыздағы астықты аудандардың бірі. Мұнда 8—9 мың гектарға дейін егін салатын колхоздар көптеп саналады.

Быйыл бұл ауданның колхоздары мен совхоздары бітік егін өсірді. Олар дәнді дақыл себілген кейбір участоктердегі егіннің әрбір гектарынан 15—16 центнерге дейін өнім алуда.

Осыншалықты мол, әрі бітік өсірілген егінді ешқандай ысырапқа ұшыратпай, қысқа мерзімде жыйнап алудың аса жауапты жұмыс екендігі мәлім. Бірақ, ауданның кейбір колхоздарының басшылары бұған жете мән бермейді. Оларда егін жыйнаудың қарқыны өте-мөте баяу. Осыған байланысты мемлекетке астық тапсырудың да барысы қанағаттанарлық болмай отыр. Мұны 10 сентябрьге дейін ауданның колхоздары бойынша егін жыйнау жоспарының 69 процент, мемлекетке астық тапсыру жоспарының 55,9 процент ғана орындалуы толық дәлелдейді.

Ауданда егін жыйнау және астық дайындау жұмыстарын еселеген жігермен, қызу қарқынмен жүргізуге керекті мүмкіншілік бар ма? Әрине, бар. Барлық колхоздарды машина трактор станциялары қамтыйды. Демек, колхоздардың қайсысында болсын техника қуаты, әсресе, комбайн қуаты жеткілікті. Алайда, колхоздардың бірқатарында комбайн, трактор, молотилка, астық пульті сияқты күрделі машиналардың қуатын пайдалану ісі нашар. Бұған бірнеше мысалдар келтірейік.

Сталин атындағы колхоздың егін даласында 12 «Сталинец—6» комбайны жұмыс істеп жүр. Егер осыншалықты машинаның қуаты тиімді пайдаланылса, онда бұл колхозда егін жыйнаудың әлде қашан аяқталатындығында сөз жоқ еді. Не пайда, бұл колхозда комбайндар тиімді пайдаланылмайды. Комбайншы В. Деркичев жолдас басқаратын «Сталинец—6» комбайнының агрегаты егін жыйнау науқаны басталғалы бірде-бір рет күнделік тапсырманы орындаған емес. Бұған себеп, біріншіден, комбайнның сапасыз жөнделгендігі, оның егін жыйнауға толық әзірленбегені болса, екіншіден, бұл комбайнды сүйреуге күші жетпейтін трактордың бөлінгендігі, оның комбайнды сүйрей алмай жиі тұрып қалып, уақытты босқа өткізетіндігі болды.

— Біз жыйнайтын егін алаңы, —дейді комбайншы В. Дерикачев жолдас, —жақсы, жері тегіс, егіні таза. Бұған қарағанда комбайнды трактордың екінші жылдамдығында сүйреуге болады. Бірақ, оған трактордың қуаты жетпейді,сондықтан біз бірінші жылдамдықта жұмыс істеуге мәжбүр боламыз. Мен бұл жағдайды МТС-тің директоры В. Букатин жолдасқа талай рет айттым. Солай бола тұрса да, МТС басшылары менің тілегіме құлақ аспады. Олардың маған көрсеткен бар көмегі «тракторың бар, қалай да тапсырмаңды орында» деген сөзбен аяқталды.

Осы сияқты, комбайндардың қуаты толық пайдаланылмағандықтан Сталин атындағы колхозда егін жыйнау ұзаққа созылды. Мемлекетке астық тапсыру жоспары әлі күнге орындалған жоқ. Қырмандарда астық тау-төбе болып үйіліп жатыр. Оны дереу тазартып, колхоз және мемлекет қоймаларына жөнелтумен шұғылданып жүрген колхоз басшыларын көрмейсіз. Қырмандарда еңбек ұйымдастыру ісі нашар. Колхозшылар жұмысқа кеш шығып, ерте қайтады.

—Біздің колхозда, —дейді колхоз председателі И. Шуринов жолдас, — жұмыс адамы жеткіліксіз. Егін жыйнаудың ұзаққа созылғанына, астық тапсыру жоспарының орындалмай жатқанына, бір жағынан, осы себеп болып отыр.

—Шуринов жолдас дұрыс айтады, бізде жұмыс адамы аз, —деп колхоз партия ұйымының секретары Г. Шкляр жолдас председательдің сөзін қуаттайды. Бірақ, бұл екеуінің де пікіріне қосылуға болмайды.

Колхозда еңбекке жарамды 612 адам болса, осыдан жыл басынан бері 72 адам еңбеккүн минимумын таппай отыр. Колхоз басшылары осыншалықты күшті пайдаланбай, тапсырманы орындай алмай, дәрменсіздікке салынып отырғандығының ізін «жұмыс адамы жеткіліксіз» деген желеумен бүркегісі келеді. Осындай фактілердің орын алуы салдарынан колхоз мемлекетке тапсыруға тиіс 17 мың центнерден астам астықтан 10 мың центнердей ғана астық тапсырып отыр.

Істің жайы Молотов атындағы колхозда да осындай. Бұл колхозда 5087 гектар егін жыйналуға тиіс еді, осыдан бар болғаны 2787 гектар егін жыйналды. Мемлекетке тапсырылатын 18 мың 500 центнер астықтан 6 сентябрьге дейін 8061 центнер ғана астық тапсырылды. Колхоздың барлық қырмандарында 5 мың центнерден астам бастырылған астық жатыр. Кей бір қырмандардағы астық кезінде желдетіліп, тазартылмағандықтан қыза бастаған. Мәселен, № 1 және № 3 бригаданың қырмандарындағы астық кез-келген жерлерге үйіле берген. Көп астық ашық қырмандарда жатып, жауынға тиген. Осы себептен екі бригадада 60 центнердей астық қызып бүлінген.

Астықтың қырмандарда үйіліп жатқанына, оның бүліне бастағанына колхоз председателі Я. Лобач пен партия ұйымының секретары П. Лунев жолдастар қынжылар емес.

Сіздің қырмандарда астық көп, оны қоймаларға неге жөнелтпейсіз деген сұраққа колхоз председателі Лобач жолдас:

—Біз мемлекетке астық тапсыру жоспарын орталап орындап тастадық, қалғанын аз күндерде орындаймыз ғой, —деп жауап береді. Сөйтіп, Лобач жолдас орта цифрға мәз болып, қырмандарда астық бола тұрса да, астық тапсыру жоспарын әлі күнге орындамай, ұзаққа созып келеді.

Егін жыйнау мен астық дайындаудың барысы Калинин және «Бірлік» колхоздарында да нашар. Бұл колхоздарда да мемлекетке астық тапсыру жоспары орта мөлшерден аз-ақ артқан. Солай бола тұрса да, колхоз басшылары осының өзіне тоқмейілситін көрінеді. Бұған «Бірлік» колхозы басшыларының «астық тапсырудан ауданда орта буында келеміз, бұдан былай да орта буында болсақ жарайды ғой» деген сөздері толық дәлел.

«Бірлік» колхозындағы елеулі кемшіліктердің бірі қырмандағы астықты тазартудың нашар ұйымдастырылғандығында. Бұл жұмысқа веялка, зернопульттер сияқты машиналардың қуаты толық пайдаланылмайды. Ал, колхоз председателі Аяғанов жолдас өзі басқарып отырған колхозда болып жатқан осы кемшіліктерді жете білмейді.

Ленин ауданындағы колхоздардың қайсысында болса да егіннің сабанын жыйнау, оны маяға салу сияқты жұмыстарға жете көңіл бөлінбей келеді. Мысалға Калинин атындағы колхозды алайық. Бұл колхоздағы комбайндарға сабан жыйнағыш тіркелмегендіктен сабан бүкіл егін алаңына шашылып жатыр. Ал, колхоз басшылары мұны көре- біле тұрып, төзіп келеді. Сол сияқты, аудан басшылары да сабанның малға жақсы азық екендігін ұмытса керек. Өйткені, олар колхоздарда болғанда сабанның жыйналмай шашылып жатқанын көреді, бірақ үндемей өте шығады. Мұндай әдет аудандық партия комитетінің секретары Плевако, аудандық Совет аткомының председателі Бірімжанов, аудандық ауыл шаруашылығы және дайындау бөлімінің меңгерушісі Күдербеков жолдастарда да бар.

Ауданда егін жыйнау мен астық дайындауда алдыңғы қатарлы колхоздар, жекелеген егіншілер жоқ емес. Міндет —партия, совет және ауылшаруашылық органдары сол озаттардың тәжрибесін кеңінен насихаттай отырып, барлық күш-мүмкіншілікті егін жыйнау мен астық дайындауды қысқа мерзімде табысты аяқтауға жұмылдыра білу. Бұл жұмыста орта цифрдың көлеңкесінде отырып, егін жыйнау маусымын өткізіп алуға болмайды. Мұны аудан басшылары естерінен шығармауға тиіс.

**Ғ НҰРОВ.**

## ПАРТИЯ ТҰРМЫСЫ

# Егін жыйнау жұмысына партия басшылығы жақсартылсын

Совет ауданындағы «Красное поле» колхозында егін ору мен мемлекетке астық тапсырудың қарқыны өте баяу. Мұнда күні бүгінге дейін дәнді дақылдардың жартысынан көбі орылмай, сабақта тұр. Колхоз бойынша мемлекетке астық тапсырудың жоспары 40 процент қана орындалды. Егін ору мен мемлекетке астық тапсырудың бескүндік графигі орындалмай келеді.

Бастауыш партия ұйымы колхозшылар бұқарасын егінді қысқа мерзімде, ысырапсыз жыйнап алу ісіне жұмылдыра алмай отыр. Партия ұйымы коммунистерге партиялық тапсырмалар беріп, олардың авангардтық ролін күшейтіп отырмайды.

Коммунист Ф. Ильяшенко жолдас басқаратын № 3 трактор бригадасында комбайндар мен тракторлардың жүруінен бос тұруы көп. Комбайншы Б. Шәріпов жолдас «Сталинец—6» комбайнымен соңғы 10 күн ішінде небары 69 гектар егін орды. Бригададағы басқа комбайндардың жұмыс өнімділігі бұдан да төмен. Бұл жағдай Ф. Ильяшенко жолдасты қынжылтар емес. Ол механизаторлармен бірлесіп жұмыс істеп, комбайндар мен тракторлардың үздіксіз жүруіне жетісе алмай жүр.

Колхоздың № 2 егіс бригадасындағы астық тазартушылар арасында еңбек тәртібі нашар ұйымдастырылған. Олар жұмысқа кеш шығып, ерте қайтады. Мұның өзі қырмандағы мыңдаған центнер астықтың уақытында тазартылмай, ұзақ уақыт жатып қалуына әкеліп соғып отыр. Қырман меңгерушісі коммунист В. Бондаренко мен егіс бригадасының бригадирі Қ. Оспанов жолдастар дәрменсіздік көрсетіп, бұл кемшіліктерді жою үшін ешқандай шара қолданбай жүр. Коммунист А. Бондаревский жолдас басқаратын № 1 егіс бригадасының қырманында да істің жайы дәл осындай.

Колхозда 9 үгітші бар. Партия ұйымының секретары К. Сейітов жолдастың сөзіне қарағанда, олар жұмыстың әрбір участоктеріне бекітіліп, егіншілер арасында үгіт-бұқаралық жұмысты талапқа сай жүргізіп жүрген сыяқты. Бірақ, Сейітов жолдастың бұл сөзі шындыққа жанаспайды. Партия ұйымы үгітшілер коллективінің құрамын білімді, тәжрибелі адамдармен толықтырып, олардың жүйелі жұмыс істеуі үшін нақтылы нұсқау беріп, қамқорлық жасап отырмайды.

Кейбір үгітшілер өздеріне жүктелген міндетке немқұрайды қарайды. Мәселен, В. Ильяшенко және Е. Дайрабаев жолдастар егін орағы басталғалы қырман басында бірде-бір рет әңгіме өткізген емес. Ал, бірқатар үгітшілер колхозшылар арасында жиі болғанымен, әңгімені колхоз өмірімен байланыстырмай, жалаң өткізеді.

Жаппай еңбек өрлеуін туғызу үшін алдыңғы қатарлылардың озат тәжрибелерін кеңінен насихаттаудың зор маңызы бар. Ал, мұндай еңбек озаттары колхозда көптеп саналады. Солардың бірі астық тазартудағы У. Бут пен Е. Носебилова жолдастар. Олар күнделік тапсырмаларын үнемі 150 проценттен орындап жүр. Міне, осындай еңбек озаттарының тәжрибелері насихатталып, көпшілік игілігіне айналдырылмайды.

Шаруашылық міндеттер мен саяси жұмыстар ұштастырыла жүргізілген уақытта ғана істің табысты болатынын партия ұйымы естен шығармауы керек. Бастауыш партия ұйымы егіншілер арасындағы үгіт-бұқаралық жұмысты мейлінше жақсартып, оларды қазіргі басты міндет—егінді қысқа мерзімде ысырапсыз жыйнап алуға, мемлекетке астық тапсыру жоспарын орындауға жұмылдыруға тиіс.

**Ә. МҰХАМЕТОВ.**

## Колхоздағы үгіт пункті

Колхозда жергілікті Советтердің өткен сайлауы кезінде үгіт пункті ұйымдастырылған-ды. Бұл кезде пункт сайлаушылар арасында үгіт-бұқаралық және мәдени-ағарту жұмыстарын кеңінен өрістетіп, сайлау науқанының ойдағыдай, халықтың зор саяси белсенділігімен өтуіне зор үлес қосты. Бұдан кейін партия ұйымы үгіт пунктінің маусымды болмай, үнемі жұмыс істеуін ұйымдастырды. Бұл жөнінде партия ұйымының жыйналысында арнаулы мәселе қаралды.

Сөйтіп, үгіт пункті өзінің жұмысын өскелең жаңа міндеттердің дәрежесіне сәйкес қайта құрды. Пункттегі сайлау науқанына арналған көрнекі үгіт өзгеріп, оның орны колхозшы шаруаларды еңбектегі ерлікке, қоғамдық шаруашылықты онан әрі нығайтуға шақыратын ұрандармен, фотомонтаждармен, көрнекі үгіттің және басқа түрлерімен толықтырылды. Осы сыяқты, пунктте өткізілетін әңгімелер мен баяндамалардың тақырыбы, көркемөнерпаздардың концертінің мазмұны жаңарды. Осының ...

... ларды тыңдауды, газет, журналдарды, көркем әдебиет кітаптарын оқуды, шахмат-дойбы ойнауды әдетке айналдырды.

Пункт өзінің жұмысының орталығын жазғы маусымда пішеншілердің, егіншілердің бригадаларына, трактор отрядтарына, мал фермаларына көшірді. Мәселен, қазір пункттің негізгі жұмысы егіншілер арасында саяси-бұқаралық, мәдени-ағарту жұмыстарын кеңінен өрістетуге бағытталып отыр. Егіс бригадасы көрнекі үгітпен жабдықталды, саяси, көркем әдебиет кітаптары, газет-журналдардың болып тұруы ұйымдастырылды. Мұнда үгітшілердің өткізетін әңгімелерінің тақырыптары бойынша арнаулы материалдар іріктеліп, даярланды. Егіс бригадасында үгіт пункті баяндамалар, лекция оқуды ұйымдастырып келеді. Жақында «Діннің таптық мәні» деген тақырыпта лекция оқылды. Пункт үгітшілердің кеңесін өткізуде партия ұйымына көмек көрсетіп келеді.

Біз колхоздағы үгіт пунктінің жұмысын бұдан былай да жақсарта береміз...

Қаладағы «Комсомолка» тігін фабрикасы коллективі мүшелерінің өзара социалистік жарысында жас шебер—кездеме пішуші Александр Завьялов алдыңғы қатарда келеді.

СУРЕТТЕ: Александр **Завьялсвтың** жұмыс істеп тұрған кезі.

Суретті түсірген **А. Розенштейн.**

## ҰТЫСТЫ ВКЛАДТАР

Вкладтардың пайдалы түрлерінің бірі—ұтысты вкладтар. Ұтысты вкладтар бойынша жылына екі рет, яғный апрельдің 1-нен 10-на дейін және октябрьдің 1-нен 10-на дейін ұтыс тиражы өткізіледі.

Вкладты ұтыс бойынша есептегі бір мың номерге 25 ұтыс, оның ішінде өткен жарты жылдықта есепте қалған вкладтың орташа сомасының 200 проценті мөлшерінде бір ұтыс, 100 проценті мөлшерінде екі ұтыс, 50 проценті есебінде 22 ұтыс шығады.

Облыстық жыйнақ кассаларының көптеген вкладчиктері өздерінің ұтысты вкладтары бойынша көптеген сом ұтыс алды. Мәселен, 1953 жылғы 8 апрельде ұтысты вкладтар бойынша өткізілген 21 тиражда Булаев ауданында 12 вкладчикке, Петропавл қаласында 5 вкладчикке, Приешім, Октябрь және басқа да бірқатар аудандардың бірнеше вкладчиктеріне ұтыс шықты.

Ұтысты вкладтар бойынша кезекті 22 ұтыс тиражы үстіміздегі жылы октябрьдің бірінші онкүндігінде өткізіледі.

**Д. МАЛҒАЖДАРОВ.**

## МАШИНИСТЕРДІҢ ОҚУЫ

Петропавлдың техникалық мектебі темiржолшы маман кадрлар даярлайды. Жуырда бұл мектептегі паровоз машинистерін қайта даярлайтын бірайлық курсты 25 адам бітіріп шықты. Олар машинистік -кластық дәреже алуға емтихан тапсыру үшін таяудағы күндерде Омскіге барады.

1 сентябрьде паровоз машинистерінің көмекшілерін даярлайтын біржылдық группаларда оқу басталды. Қазір бұлардың әрқайсысында 35 машинист кө...

# ӨРТКЕ ҚАРСЫ КҮРЕС ШАРАЛАРЫ ТУРАЛЫ

### Еңбекшілер депутаттары Петропавл қалалық Совет аткомінің 1953 жылғы 19 июньдегі № 3 міндетті қарары

Петропавл қаласында өрттен алдын- ала сақтандыру мақсатында еңбекшілер депутаттарының Петропавл қалалық Совет аткомі **қаулы етті:**

1. Өнеркәсіп орындарында өрт хауіпсіздігінің тәртібі (ережеге сәйкес) бекітілсін.

2. Мекемелерде және тұрғын үйлерде өрт хауіпсіздігі тәртібінің орындалуын қамтамасыз ету кәсіпорындардың, ұйымдар мен мекемелердің басшыларына, сол сыяқты, үй иелері мен жалға үй алған адамдарға жүктелсін.

3. Өрт хауіпсіздігі тәртібін бұзған айыпты адамдарға ССРО Халық Комиссарлары Советінің 1942 жылғы 13 августағы № 1364 қаулысына сәйкес, әкімшілік жолмен 500 сом айып салынады, ал, қасақана бұзғандар бас жауапкершілігіне тартылады.

4. Өрт хауіпсіздігі тәртібінің орындалуын бақылау Мемлекеттік өрт бақылау және милиция органдарына жүктелсін.

5. Міндетті қарар баспасөзде жарияланғаннан кейін 15 күннен соң күшіне кіреді және Петропавл қаласында 2 жыл бойына күшінде болады.

**Еңбекшілер депутаттары қалалық Совет аткомі председателінің міндетін атқарушы Р. АЛХАНОВ.**

**Еңбекшілер депутаттары қалалық Совет аткомінің секретары Б. КӘРІМБАЕВ.**

## Өнеркәсіп орындарында, мекемелер мен тұрғын үйлерде өрт хауіпсіздігінің *жалпы ережесі*

1. Осы ережені барлық кәсіпорындары мен мекемелердің басшылары, жұмысшылары мен қызметшілері, үй басқарушылар, жалға пәтер алғандар, арендаға үй алғандар және үй немденушілер орындауға міндетті.

2. Өртке қарсы күрес ережесін бұзған айыпты адамдар ережені білмесе де жауапкершіліктен босатылмайды.

3. Өрт шыға қалған күнде өрт сөндіру командасына хабарлау үшін мекемелер мен кәсіпорындарының жалпы пайдалануда телефоны болуға тиіс.

4. Әрбір телефонда көрнекті жерге 0-7 телефонының номері жазылған болуы керек.

5. Мекемелерде, кәсіпорындар мен жаңа құрылыстарда, гараждарда, қоймалар мен базаларда, цехтың, бөлімнің немесе тұтас бір объектінің өрттен хауіпсіз болуы үшін жауапты адамдар тағайындалуға тиіс.

6. Барлық үйлерде және қораларда конструкциясы мен қандай мақсатқа пайдаланылатынына қарамастан жылулығы шағын уақытша пештер орнатуға тыйым салынады.

**Ескерту:** уақытша пештерді жеке жағдайларда және мемлекеттік өрт бақылау органдарының рұқсаты бойынша ғана орнатуға жол беріледі.

7. Жаңа пештер және түтін жолдарын жаңадан салғанда оларды металмен немесе каркаспен қаптау керек.

8. Мыналарға тыйым салынады:

а) тыйым салынған жерлерде шылым тартылмасын және ашық отпен пайдалануға тыйым салынсын;

б) шылымның қалдығы, сіреңке және басқалары сөндірмей тасталмасын;

в) құрылысқа кемінде 25 метр жақын жерде от жағылмасын;

г) су қоймаларын, үйге кіре беріс жерлер, өрт гидранттары мен крандарға баратын көпірлер, сол сыяқты, сатылар, коридорлар, балкондар бөгелмесін;

д) үйдің шатырын бөгеуге және үй басқармаларының, коменданттың немесе басқа жауапты адамдардың рұқсатын... сіздігіне бейімделмеген конструкциялары олардың қандай мақсатқа бағытталғанына қарамастан, өрттен сақтандыратын сырмен немесе басқа затпен өңделуі қажет.

### ТҰРҒЫН ҮЙЛЕР МЕН ЖАТАҚХАНАЛАРДА

1. Барлық тұрғын үйлерде, жатақханалар мен қонақ үйлерде өрт хауіпсіздігінің ережесі көрнекті жерге іліп қойылады.

2. Үй басқарушылар мен жатақхана коменданттары үйлердің өртке қарсы жайын және өрт сөндіргіш құралдар мен су жүйелерінің жарамдылығын үнемі байқап тұруға міндетті.

3. Мыналарға тыйым салынады:

а) коридорларда, сатыларда примус, керосинка жағуға, самовар қоюға, әртүрлі ошақтар орнатуға жол берілмесін. Жылыту аспаптарын тек ас пісіретін үйде плита үстінде және өрт хаупінен аулақтатылған столдарда ғана пайдалануға болады;

б) мемлекеттік өрт бақылау органымен келісіп алмай қоймалар мен шолandар салынбасын;

в) жанатын заттарды: бензинді, бензолды, керосинді, эфирді және басқаларын жағылатын және жылытатын аспаптар жанына, көпшілік пайдаланудағы коридорларға қоюға болмайды;

г) бір мезгілде бірнеше (екіден артық) электр жабдықтарымен пайдалануға, оларды сөндірмей бақылаусыз қалдыруға болмайды; электр плиткасының астына отқа шыдамды зат қою қажет;

д) электр жүйесін өздігінен жөндеуге, қолдан жасалған предохранитель қоюға, сырты оралмаған сымдар тартуға, электр сымдары мен электр арматурларға түрлі заттар ілуге болмайды;

е) өрт күзеті органдарының рұқсатынсыз кинофильмдер қойылмасын;

ж) террассаға және балконға шығатын қосымша есіктер бөгелмесін және мүлдем жауып тасталмасын;

з) взрыв немесе өрт шығуына әсер ететіндей көп мөлшерде пиротехникалық өнімдерді дайындауға, сақтауға жә...

... 0,5 текшеметр құм, күректер болуы қажет.

6. Котел үстінен мұнай өнімдерін құятын ауыр бөшкелер орнатылуға; мұндай бөшкелер котелден кемінде 2 метр шеткері тұруға тиіс.

7. Котел оттығынан алынған шлакпен құм хауіпсіз жерге тасталып, сумен сөндірілетін болсын.

### ӨНЕРКӘСІП ОРЫНДАРЫНДА, ГАРАЖДАРДА ЖӘНЕ ЖӨНДЕУ МАСТЕРСКОЙЛАРЫНДА

1. Кәсіпорындарының жері және өрт сөндіру үшін су алатын жердегі өткелдер түнгі уақытта жарықпен қамтамасыз етілсін;

2. Жанар майларын және жылдам тұтанатын сұйық заттарды (эфир, бензин, керосин т. б.) өндіріске қолданғанда кейінгі айтылғандар арнаулы үйлерде жеке сақталуға тиіс.

Құрылысқа 25 метрден жақын жерге от жағуға тыйым салынады.

3. Цехтағы жанар майы мен жылдам тұтанатын сұйық заттардың мөлшері бір тәулікке жетерлік запастан артпауы қажет және оны металл ыдыстарда ғана сақтауға рұқсат етіледі.

4. Гараждар мен жөндеу мастерскойларында мыналарға тыйым салынады:

а) арнаулы үйлерден басқа жерлерде аккумуляторларды жөндеу жүргізілмесін;

б) автомобиль шаруашылығына жатпайтын материалдар мен заттар сақталмасын;

в) машина сүртетін майлы материалдарды, құйған жанар және жағар майларды, сол сыяқты, оларды құятын ыдыстарды жыйнамай қалдыруға болмайды;

г) машинаның бағындағыдан басқа жанар және жағар майлар сақталмасын;

д) бензинмен, керосинмен қол жуылмасын.

5. Машиналарды гаражда, машина тұратын жерлерде және мастерскойларда жанар маймен жууға қатаң тыйым салынады. Жөндеуге қойылған машина-

хозшылардың дағдылы, құрметті орнына айналды. Сайлаудан кейінгі кезде де үгіт пунктіне ауыл адамдары көптеп келіп, үгітшілердің әңгімелерін, саяси баяндама-

С. ЕШҚАТОВ,
**Приешім ауданы, «Бостандық» колхозындағы үгіт пунктінің меңгерушісі.**

## Саяси баяндамалар

ҚКП Петропавл аудандық комитетінің жанында құрамында 30 адамы бар саяси баяндамашылар тобы жұмыс істейді. Оның құрамында аудандық партия комитетінің қызметкерлері мен бастауыш партия ұйымдарының секретарьлары және аудан мектептерінің мұғалімдері бар. Баяндамашылар тобының жұмысын ҚКП аудандық комитетінің секретары Козин жолдас басқарады.

Баяндамашылар тобы арнаулы жоспар бойынша жұмыс істейді. Бұл жоспар аудандық партия комитетінің бюро мәжілісінде бекітіледі. Онда кімнің қай уақытта, қандай тақырыпта баяндама жасайтыны көрсетіледі.

Топтың мүшелері ауданның колхоздары мен МТС-терінде, егіс бригадалары мен трактор отрядтарында және мал фермаларында болып, «Совет Одағының Коммунистік партиясына елу жыл», «ССРО Жоғарғы Советі V сессиясының материалдары» және басқа тақырыптарда еңбекшілер үшін баяндамалар жасап жүр.

Курс аяқталғаннан кейін таңдаулы оқушыларға машинист атағы беріледі.

### СПОРТ ЖАРЫСТАРЫ

Жуырда, облыстық кәсіподақ Советінің ауыспалы кубогін алу жарысында финалға шыққан, «Локомотив» және «Пищевик» командаларының «Энергия» стадионында кездесуі болып өтті.

«Локомотив» командасы 10:2 есебімен жеңіске жетіп, облыстық кәсіподақ Советінің ауыспалы кубогіне ие болды.

* * *

Бұл күні «Энергия» стадионында облыстық кәсіподақ Советінің городкий ойны бойынша ауыспалы кубогін алу үшін «Авангард» және «Энергия» командаларының ойыны болды.

Кубокті «Энергия» командасы жеңіп алды.

# Бейбітшілік және достық мерекесі

Жастар мен студенттердің Бухарестегі Бүкіл дүниежүзілік IV-ші фестивалінің лауреаты — Қазақтың Құрманғазы атындағы халық музыка аспаптарының мемлекеттік оркестрі Алматы жұртшылығы алдында есепті концерт берді. ҚазТАГ-тың тілшісі оркестрдің көркемдік жағын басқарушы және бас дирижері Шамғон Қажғалиевтан өзінің фестивальда қандай әсер алғанын айтып беруді өтінді.

— Құрманғазы атындағы оркестрдің жастар тобына,—деді Ш. Қажғалиев, — зор абройлы міндет —жастар мен студенттердің Бүкіл дүниежүзілік фестивалінде Советтік Қазақстанның искусствосын көрсету міндеті жүктелді. Бұл жауапты міндетті орындауға әзірлік жасау ісінде бізге Москва мен Алматының музыкашылар жұртшылығы зор көмек көрсетті.

Румынияның еңбекшілері біздерді құрметтеп қарсы алды. Совет делегациясын әкеле жатқан поезд Румынияның алғашқы қаласы—Яссыға келіп тоқтағанда, вокзалдың перроны буда-буда гүлдер ұстаған адамдарға лық толды, музыка тартылды, жан-жақтан ұран салынды:

—Бейбітшілік және достық!

Барлық жерде, әрбір қалада, әрбір темiржол станциясында осындай болды. Румын Халық Республикасының жігіттері мен қыздары совет жастарының тұрмысымен танысуға ерекше құштарлық көрсетті, румын халқының социализм орнатуына көрсетіп отырған көмегі үшін Совет Одағына шын жүректен алғыс айтты.

Көркем бау-бақшалары мен парктері, зәулім әдемі үйлері бар Бухарест біздерге күшті әсер етті. Фестивальдің ашылуы қарсаңында Румынияның астанасында тамаша жаңа құрылыстар—ондаған концерт эстрадалары мен павильондар, зор стадион дәяр болды. Фестиваль өтіп жатқан күндерде қала ерекше сәнді көрінді. Көшелер мен алаңдарда үздіксіз жүріп жатқан топ-топ жастар — дүние жүзіндегі жүзден астам елдің өкілдері. Барлық жерде музыка,ән. Бір кезде жалпы жұртқа таныс «Полюшко» әні естілді: ағылшын жастары басқа елдердің біртоп жастарын төңірегіне жыйнап, олармен бірге орыс әнін үйренуде.

Құрманғазы атындағы оркестр фестивальда 12 концерт берді. Біз бірінші рет Сталин атындағы парктің ашық эстрадасында концерт бердік. Тыңдауға келген алты мыңдай адам эстраданың алдындағы көк майсада жайғасып отырды. Глинканың «Камаринская» күйінің соңғы дыбыстары басылысымен жыйналған жұрт ду қолшапалақтады. Белческу атындағы жазғы театрда біз Скандинавия елдерінің жігіттері мен қыздарына арнап концерт бердік. Құрманғазының «Сарыарқа» күйін орындағаннан кейін жастар орындарынан тұрып, ұзақ қолшапалақтады. Біз скандинавиялық достарымызға ұнаған бұл шығарманы қуанышпен қайтадан орындадық. Бостандық паркінде біздің оркестр халықаралық үлкен концертке қатысты. Англияның, Испанияның, Вьетнамның, Қытайдың өкілдері өздерінің өнерлерін көрсетті. Бұл кеште біз С. Мұхамеджановтың «Қуаныштың отаны» симфониялық поэмасын, румын композиторы Деникудың «Стаккато биін», Глинканың «Вальс фантазиясын» ерекше құштарлықпен орындадық. Біздермен бірге Грузияның би ансамблінің артистері өздерінің өнерін көрсетті. Тыңдаушылар ду овация жасап, біздерді ұзақ уақыт жібергісі келмеді. Біздер де қолшапалақтап, ұран салдық:

—Па-че чи приe-тэ-нинэ! (Бейбітшілік және достық).

Залдағылар бізге қарап ұран салды:

—Бейбітшілік және достық! Бейбітшілік және достық!

Советтік искусствоның жас өкілдері фестивальда өздерінің жоғары дәрежелі орындау шеберлігін көрсетті. Москва консерваториясы студенттерінің симфониялық оркестріне, Грузияның би ансамбліне, Сибирьдің халық хорына және басқа коллективтерге берілген сыйлықтардан тыс көптеген солистер алтын медальдармен наградталды.

9 августа Бухарестің орталық музыка театрында халық оркестрінің конкурсы өткізілді. Оған біздерден басқа сегіз коллектив қатысты. Біздің программамызда Глинканың «Вальс фантазиясы», Құрманғазының «Сарыарқа» және «Адай» күйлері, Бранстың «№ 5 венгер биі» және Мұхамеджановтың «Қуаныштың отаны» симфониялық поэмасы болды. Бұл шығармаларды орындағаны үшін, Қазақтың Құрманғазы атындағы халық музыка аспаптарының мемлекеттік оркестріне бірінші дәрежелі сыйлық және жастар мен студенттердің Бүкіл дүниежүзілік IV-фестивалінің лауреаты атағы берілді. Біз мұны естіп қатты қуандық. Өйткені, бұл —біздің ансамбльдің ғана емес, бүкіл советтік искусствоның жеңісі. Әншілердің конкурсында екінші сыйлық Қазақтың Абай атындағы Мемлекеттік академиялық опера және балет театрының жас әншісі Ермек Серкебаевқа берілді.

Әралуан қызықпен өткен фестивальдің тамаша күндері ешуақытта естен кетпейді. Совет жастарының басқа елдер жастарымен бас қосқан, үнемі шын достық жағдайында өткен толып жатқан қуанышты кездесулері де ұмытылмайды. Англияның, Вьетнамның, Францияның жастары біздерге өздерінің тұрмысын, бейбітшілік жолындағы күресін, совет халқына шын сүйіспеншілігін әңгімелеп айтты. Англияның жас музыкантының орыс әні «Катюшаны» қандай шабытпен орындағанын, Индия делегаттарының орыс билерін қандай ынтамен үйренгенін көрудің өзі тамаша сүйсінерлік болды.

Совет жастарының делегациясы социалистік Румынияның жас құрылысшыларына, біздерді достықпен құрметтеп қарсы алғаны үшін шын жүректен алғыс айтты: Біз: совет елінің жігіттері мен қыздары бүкіл дүние жүзінің жастарымен туысқандық достықты бар күшімен нығайта береді, бүкіл дүние жүзіндегі бейбітшілік үшін қажырлылықпен күреседі деп серт бердік.

(ҚазТАГ).

сыз үйдің шатырына басқа адамдардың шығып жүруіне рұқсат етілмесін; люктер мен үй қабырғасындағы дыбыс өткізгіштер үнемі жабық тұруға немесе шынылануға тиіс.

е) орталық жылыту турбалары, су проводтары және канализациялар қалайылауға қажетті материалдарды балқытатын лампалармен және факельдермен жылытылмасын;

ж) жөнделмеген электр плиткаларымен және жылыту аспаптарымен пайдалануға, пештерді сұйық отынмен жағуға болмайды;

з) Ішкі істер министрлігінің өрт сөндіру күзетінің келісімінсіз сақталатын материалдардың түріне қарай белгіленген қойма үйлерін өзгертуге және оларды жалға беруге болмайды;

и) шатырларға және құрылыстарға 25 метрден жақын жерге шөп, сабан, қамыс және басқа тез жанатын заттар үйілмесін.

9. Барлық түтін жолдары күйеден тазартылуға тиіс. Өнеркәсіп пештерінің түтін жолдары (нан пісіретін орындарда, моншаларда, кір жуатын, кондитер заттарын өндіретін орындарда) айында екі рет, ал жылыту пештері 3 айда бір рет (бірақ пеш жағатын маусымда кемінде екі рет) тазартылуы керек.

**Ескерту:** түтін жолдарын күйеден тазарту, пештерді жөндеу және жаңадан салу жұмыстарын қолында Ішкі істер министрлігінің өрт күзетінен алған бұл жұмыстарды жүргізуге право берілген анықтамасы бар тәжрибелі пеш салушылар мен труба тазартушылар атқаруға тиіс.

10. Пештер мен плиталардың алдына көлемі 70х50 сантиметрлік қаңылтыр шегеленетін болсын. Пештер мен түтін жолдары штукатурланып, ағартылсын.

11. Құрылыс салу үшін жасалған жобалар, ол құрылыстардың түріне қарамастан, (сол сыяқты, оларды қайта конструкциялау) Ішкі істер министрлігінің өрт күзетімен келісілуге тиіс.

12. Екі қабатты және одан да көп қабатты шатырлы үйлердің өрт хауіп-

ты, төңіректегі адамдарға зыянды газ болуына тыйым салынсын;

н) қызуы бітпеген примуска, жанып тұрған шамға, фонарьға керосин құйылмасын;

к) пешті тұтандыру үшін жеңіл тұтанғыш сұйық заттар пайдаланылмасын;

л) жанып тұрған пештерді, примустарды, керогазды, керосинканы, электр плиткасын, электр утюгін, электр чайнигін бақылаусыз қалдыруға, сол сыяқты, оларды байқап тұруды жас балаларға тапсыруға болмайды;

м) үйдің шатырына, қораларға, қоймалар мен подвалдарға кіргенде ашық отпен пайдалануға жарамайды;

Бұл жерлерге жаратылыс және электр жарығы жоқ кезде тек шынылы фонарьмен кіруге рұқсат етіледі.

н) үйлердің арасындағы бос жерлерге уақытша қандай да болса құрылыстар (ларектер, павильондар т. б.) салынбасын;

о) үстінде металл қалпағы жоқ керосин шамдары мен фонарьларды ағаш төбелі үйдің төбесіне жақын ілуге болмайды. Мұндай шамдарды тек металдан жасалған резервуарлармен пайдалануға болады.

Керосин шамдары ағаш төбеден кемінде 70 сантиметр, өрттен қорғанықсыз қабырғалардан 20 сантиметр, өрттен қорғалған қабырғалардан 10 сантиметр қашықтыққа орнатылуға тиіс.

4. Котел орнатылған үйлерде мыналарға тыйым салынады:

а) котел орнатылған үйлерде бір тәулікке керектісінен артық отын (сұйық, қатты) сақталмасын;

б) тиісті мамандығы жоқ адамдарға котел установкаларын күту және бақылауды сеніп тапсыруға, сол сыяқты, жұмыс істейтін қазандарды бақылаусыз қалдыруға болмайды;

в) котел орнатылған үйлерде қамтушы адамдар мен басқа да адамдардың тұруына жол берілмесін;

г) котел жұмысына ешқандай байланысы жоқ заттар мен материалдарды кептіруге және сақтауға болмайды;

5. Мұнаймен жағылатын котел тұрған үйде мұнай өнімін сөндіру үшін

лардың жанар майы міндетті түрде құйып алынуға тиіс.

6. Жеке пайдаланудағы машиналарды қоятын орындар (гараж) салуға тек Ішкі істер министрлігі өрт күзетінің рұқсаты бойынша ғана жол беріледі.

7. Барлық гараждарда (машина тұратын жерлерде) және жөндеу мастерскойларында өрт сөндіретін (өрт сөндіргіш, су құйылған бөшке, құм салынған жәшік, күректер) құралдар қойылуы қажет.

### ЖАҢА ҚҰРЫЛЫСТАРДА

1. Әрбір жаңа құрылыста тәулік бойына күзет болуы шарт. Әрбір поста өрт шыққандығы туралы хабар беру үшін сигнал және өрт сөндіргіш құралдар (өрт сөндіргіш, су құйылған бөшке) болуы керек.

2. Құрылыстарда тек арнап бөлінген жерлерде ғана шылым тартуға болады, бұл жерлерде су құйылған бөшке қойылуға тиіс.

3. Жаңа құрылыс жерінде және оған жақын жерлерде от тұтатуға және жанып тұрған оттарды, көріктерді, көшпелі пештерді бақылаусыз қалдыруға және басқаларға рұқсат етілмейді. Ормандарда және жаңа үйлер салынып жатқан жерлерде ашық отпен пайдалану қажет болған реттерде бұл жұмыс өрт күзетінің бақылауымен ғана жүргізіледі.

4. Құрылыстарда уақытша пеш салуға және уақытша электр сетімен пайдалану үшін ең алдымен Ішкі істер министрлігінің өрт күзетімен және «Энергосбытпен» келісіп алу қажет.

5. Су қайнатқыштары мен ұста көріктері ормандар мен құрылыс материалдары қоймасынан 25 метр әрі орнатылсын.

6. Құрылыс жүріп жатқан жердегі құрылыс материалдары дәстерлеп үйіліп қойылуға, жолдар мен өткелдер үнемі бос болуға тиіс.

7. Ағаш сынықтары, жоңқалар, басқа да жанғыш материалдар жұмыстан кейін күн сайын жыйнап алынсын.

8. Жаңа құрылыстарға, оларды мемлекеттік комиссия пайдалануға толық қабылдап алғаннан кейін ғана көшуге жол беріледі.

Редактордың орынбасары
**Ғ. НҰРМОЛДИН.**

Мемлекеттік хауіпсіздендірудің Солтүстік Қазақстан облыстық басқармасы мемлекеттік хауіпсіздендірудің барлық аудандық инспекциялары малдарды ерікті түрде хауіпсіздендіру жөнінде шарт жасаса бастағандығын колхоз басқармаларының есіне салады. Малдарды (бір малды) мына сомаға хауіпсіздендіруге болады:

| | |
|---|---|
| 2 жастан асқан жылқылар мен түйелерді | 300 сомға; |
| 2 жастан асқан ірі қара малды | 300 сомға; |
| 1 жастан асқан қой мен ешкілерді | 50 сомға; |
| шошқаларды | 150 сомға; |

Ерікті хауіпсіздендіру міндетті хауіпсіздендіруді толықтыруға қызмет етеді және мал өлім- жітімге ұшырағанда колхоздардың едәуір зор сомада хауіпсіздендіру құнын алуына мүмкіндік береді.

**КОЛХОЗ БАСҚАРМАЛАРЫ! Малдарды ерікті түрде хауіпсіздендіру жөнінде шарт жасасыңыздар!**

**Киноларда**

**«УДАРНИК» КИНОТЕАТРЫНДА**

**«ПАРМДЫ МЕКЕНДЕУШІ»**

Сеанстар сағат 6-8-10-да басталады.

**«ОКТЯБРЬ» КИНОТЕАТРЫНДА**

**«БАТЫЛДАР АЛАҢЫ»**

Сеанстар сағат 4-6-8-10-да басталады.

**РЕДАКЦИЯ МЕН ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТТЕР БАСПАСЫНЫҢ АДРЕСІ:** Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй, **ТЕЛЕФОНДАР:** редактор — 1-86, редактордың орынбасары —1-59, секретариат—1-33, партия бөлімі —0-22, ауылшаруашылық және өнеркәсіп-транспорт бөлімдері —2-36, тілшілер бөлімі—3-39, корректорлар бюросы —4-39, Газет баспасы —5-53, газет табыс етілмесе— 1-19 телефон арқылы сөйлесуге болады.

УШ 02008. Қазақ ССР, Мәдениет министрлігінің полиграфия өнеркәсібі мен баспа Бас Басқармасының № 18 мемлекеттік баспаханасы. Петропавл қаласы, Ленин көшесі, 21-үй.